

**SoMe-stjerner
hjælper politiet
med at nå de unge**

KULTUR Side 3

**Komité tøver med
at aflyse OL, men
presset stiger**

SPORT Side 10

Illustration: Rasmus Vendrup/Mads Pedersen

POLITIKEN

Torsdag

19. marts 2020
Årgang 136, Nr. 171
Pris 40,00
Kundecenter
Politiken 70 15 01 01
1. udgave
www.politiken.dk

Det h esbl esende r es for at finde en kur mod corona er gået ind i ny fase

Et amerikansk ekspresfors g med en mulig vaccine mod coronavirus ventes at rykke til Danmark. Samtidig har australske forskere gode erfaringer med et malaria-middel til behandling.

LYNFORSKNING

JENS BOSTRUP

JENS BOSTRUP

Den nye coronavirus lever af at vandre fra menneske til menneske og har på   få måneder bredt sig fra ingenting til det meste af verden, men forskere verden over arbejder samtidig i et h esbl esende tempo på at finde nogle forsvarsvåben.

Hurtigst kan det komme til at gå med at identificere eksisterende medicin, der måske kan hjælpe nogle af de mange, der er meget syge af covid-19, som indtil nu har slået næsten 9.000 mennesker ihjel.

Det mest lovende er ifølge Nikolai Brun, chef for medicinsk evaluering i Lægemiddelstyrelsen, to slags hiv-medicin. Begge har været i brug længe, og ingen af dem har uventede bivirkninger.

Medicinen har også været brugt i Kina og Singapore, hvor den tilsyneladende

tivt. Og der er ikke noget til hinder for, at danske patienter kan få behandlingen allerede nu, hvis deres læge vurderer, at det er forsøget værd.

»Rapporterne fra Australien er superlovende. Vi kan ikke anbefale at bruge midlerne, f r vi har set studiet. Men l gerne har fri ordinationsret i Danmark. De kan udskrive alt, hvad der findes i l gemiddelkataloget, hvis de mener, det kan være livreddende«, siger Nikolai Brun.

Opdagelsen er gjort af australske forskere, der planlægger et landsdækkende forsøg fra slutningen af måneden.

Klorokin, der blev afprøvet på nogle af de første patienter i Australien, har allerede medført, at virussen er helt forsvundet, og patienterne er fuldstændig helbredt, siger forskningsdirektør på The University of Queensland professor David Paterson til nyhedsmediet news.com.au.

»Patienterne vil ikke have noget levedygtigt coronavirus i deres system overhovedet efter endt behandling«, siger han.

Det landsdækkende forsøg skal omfatte mindst 50 hospitaler, hvor effekten af de to medikamenter måles med hinanden og med en kombination af hiv- og malariamedicin. Begge har været i brug længe, og ingen af dem har uventede bivirkninger.

Medicinen har også været brugt i Kina og Singapore, hvor den tilsyneladende

Det vil være en stor gevinst at få det hurtigt ud. Derfor skærer man nogle hjørner

Allan Randrup Thomsen, professor i eksperimentel virologi

ligeledes har vist sig effektiv, men professor Paterson understreger, at data fra Kina »ikke blev indsamlet på nogen kontrolleret m de. Det var ganske enkelt kaos«, siger han til nyhedsmediet news.com.au.

Nikolai Brun forventer, at studierne er klar i april. »Til den tid har vi forhåbentlig et bevis for, at fordelene for covid-patienter er større end ulemperne«, siger han.

Forsøg på mennesker

Verden kommer sandsynligvis til at vente i længere tid på en vaccine, der kan gøre mennesker immune over for den nye coronavirus, men også her arbejdes der på højtryk.

Laboratorier, virksomheder, forskerhold og sygehuse har mange steder i verden kastet sig ind i kampen for at udvikle et værn mod menneskets nye fælles trussel. Nogle steder foregår det i åbne internationale samarbejder, andre steder i direkte konkurrence. I denne uge fik det første menneske injiceret den første del af en mulig ny vaccine, kun et par måneder efter at virussen første gang smittede et menneske i Kina.

Det var den 43-årige amerikaner Jennifer Haller, der leder en lille techvirksomhed i byen Seattle.

»Vi føler os alle sammen så hjælpeløse. Det her er en fantastisk mulighed for mig til at gøre noget«, sagde hun til tv-stationen CBS.

19 timer senere meddelte de kinesiske myndigheder ifølge nyhedsmediet Global Times, at man har givet tilladelse til det første kliniske forsøg på mennesker i jagten på en vaccine. Projektet, der blev præsenteret af den kinesiske partiavis Folkets Dagblad, ledes af forskeren og officeren Chen Wei, der i Kina er kendt som 'ebolaterminatoren' for sin indsats mod ebolaepidemien i 2013-16. Ifølge nogle

medier har Chen Wei og seks medlemmer af hendes hold allerede injiceret sig selv med en nyudviklet vaccine, der endnu ikke er blevet testet på dyr.

Sk re hjørner

Det er Jennifer Hallers vaccine heller ikke. I hvert fald ikke udtømmende. Producenterne har fået lov af amerikanske myndigheder til at k re de dyberegående dyreforsøg sideløbende med det kliniske forsøg på mennesker, skriver magasinet Der Spiegel.

Det er ikke den normale måde at udvikle vaccine på. Men den metode tager mange år, og så lang tid har verden ikke. På et møde i februar i Verdenssundhedsorganisationen WHO enedes repræsentanter for offentlige forskningsinstitutioner og industrien om, at man godt kan indlede kliniske test uden at være færdig med dyreforsøg, skriver Reuters.

Marie-Paule Kieny, der ledede WHO-mødet, sagde til nyhedsbureauet Reuters, at ønsket om at finde en vaccine så hurtigt som muligt skal vejes op imod »risikoen, vi pålægger et meget lille antal mennesker«.

Jennifer Hallers vaccine er udviklet af medicinalfirmaet Moderna i partnerskab med det statslige amerikanske institut for allergi og smitsomme sygdomme, NIAID. Den hedder mRNA-1273 og indeholder et kort segment af såkaldt rna, som er skabt i et laboratorium. Håbet er, at det vil instruere kroppen til at producere et protein, som også findes på coronavirussens ydre skal, hvilket forhåbentlig udløser en reaktion i menneskers immunsystem, der bekæmper infektionen, skriver tidskriftet Nature. Vaccinen indeholder ingen dele af den virkelige coronavirus og kan ikke udl se infektion, oplyser Kaiser

Fortsættes side 6

POLITIKEN MENER

Uforberedt supermagt

Coronakrisen kan blive helt katastrofal for USA.

At følge USA i disse coronatider er som at se et toguheld i slowmotion. Katastrofen nærmer sig mere og mere, men lokomotivf rererne fumler forvirret rundt og får ikke rigtig fat i bremsen. Imens bliver passagererne mere og mere urolige og forsøger at komme væk.

Donald Trumps lederskab under krisen har indtil videre været næsten rystende ringe. Svigtet begyndte, allerede inden corona overhovedet fandtes. Kort efter at Trump var tiltrådt som præsident, nedlagde han uden videre begrundelse den særlige afdeling for bekæmpelse af pandemier i Det Hvide Hus.

Og da corona s  opstod i Kina, og virussen begyndte at brede sig i resten af verden, benægtede præsidenten i månedsvis, at der overhovedet var en krise. Da det blev uholdbart, skiftede han kurs og skød skylden på blandt andet Europa for, at den »fremmede virus« spredtes s  hastigt.

Selv nu med børserne i frit fald og et hastigt stigende antal coronasmittede er responsen fra den føderale regering haltende. Til et møde i denne uge med delstatsguvern rer, der tiggede om bistand fra Washington, opfordrede Trump dem blot til at købe respiratorer selv.

MEN ANSVARET for USA's manglen- de beredskab til en krise som corona hører langt fra udelukkende til på Donald Trumps skuldre. Trods sin enorme rigdom og magt har USA's politikere i årtier ladet landets infrastruktur forvitte og ikke form - et at opbygge et sundhedssystem, som dækker alle borgere. Mange millioner amerikanere har ingen sundhedsforsikring – hvordan skal de blive testet og behandlet?

Samtidig tvinger manglen på økonomisk sikkerhedsnet millioner af amerikanere til at arbejde, selv om de er syge. Noget, der helt oplagt risikerer at sprede sygdommen meget og hurtigt og dermed forv re epidemien. Og den politiske polarisering g r det yderligere vanskeligt at finde sammen i krisetider, sådan som det er sket herhjemme.

Det massive moralske, politiske og menneskelige svigt risikerer nu at ramme USA ekstremt hårdt.

Hvor hårdt, vides naturligvis ikke. Men kombinationen af et på mange planer nedbrudt samfund og en rendyrket populist som Trump som landets øverste leder har efterladt USA meget dårligt stillet til at tackle en krise som corona. Det bliver et svækket USA, der kommer ud på den anden side. Man må håbe, at det også bliver et klogere og mere socialt ansvarligt USA. *mr*

FLYV TIL

Bornholm

fra Aarhus

65 min

fra Midtjylland

75 min

fra København

40 min

Pris fra

333,-

pr. vej

Book på

dat.dk

5708730 910143 00012